

Pla Nacional de Lectura 2012-2016. Desplegament i reptes

Publicat per [Interacció](#) [1] el 23/09/2015 - 10:32 | Última modificació: 25/04/2018 - 16:07

Gabinet Tècnic. [Departament de Cultura. Generalitat de Catalunya](#) [2]

Amb el **Pla Nacional de Lectura (PNL) 2012-2016** com a teló de fons i amb l'objectiu d'avaluar-ne el seu desplegament, el primer dels documents exposa l'evolució dels principals indicadors on pretén incidir el PNL (consum lector i sector editorial), així com la presentació dels Plans d'Actuació concebuts en el sí del PNL. Al segon, es presenta una anàlisi de les principals dades de lectura de llibres recollides en les enquestes de participació cultural a Catalunya dels anys 2013 i 2014.

Al document de treball '**Estat d'implementació (2012-2014)**' i des del punt de vista d'indicadors de consum lector, les dades obtingudes fins al moment són força optimistes.

L'índex de lectura a Catalunya passa del 61,9% (2010) al 65,3% (2013). I de seguir a aquest ritme de creixement, l'any 2016 pot assolir-se 68% objectiu marcat i equiparar-se a la mitjana europea.

També ha crescut l'índex de lectors de llibres a biblioteques públiques catalanes, passant del 8,2% l'any 2010 al 10,8% l'any 2013. Ha estat en el període 2012-2013 on s'ha produït un major creixement (més d'un 2%) i de mantenir-se aquesta ràtio, pot assolir-se el 12% objectiu.

Ha estat l'índex de lectura en suport digital el que ha superat en escriure l'objectiu marcat per al 2016, duplicant el seu percentatge objectiu marcat ja en el 2013. En només 3 anys, l'índex a passat de 5,8% al 19,3% (objectiu de 2016 era de 9,9%)

Els indicadors del sector llibrer però, no presenten uns resultats tan optimistes. El volum de facturació de les editorials catalanes a l'Estat espanyol està en clar retrocés. Del 2010 al 2013, el descens de les vendes a Catalunya ha estat d'un 26,5%. La venda de llibres de les editorials catalanes ha caigut l'any 2013 un 12,8 % respecte al 2012 i acumula cinc anys consecutius amb valors descendents.

La facturació de les editorials catalanes en el global de l'Estat espanyol, que el 2013 ha estat de 1.054,5 milions d'euros, va iniciar la seva progressió negativa a partir de l'any 2008. D'aleshores ençà, s'inicia una caiguda anual de la facturació que s'ha anat accentuant a partir del 2010: un descens del 7 % el 2011, del 9,3 % el 2012 i, finalment, del 12,8 % el 2013.

De forma menys pronunciada, també ha caigut el volum facturació de llibre en català respecte al total de vendes de les editorials catalanes al mercat interior estatal. Al 2013 les editorials catalanes van facturar 203,9 milions d'euros. Tot i presentar una tendència negativa, la caiguda produïda entre 2010 i 2013 ha estat menor, i se situa en un -14,9 %.

En aquet sentit, tot i que la facturació de les editorials catalanes en el global de l'Estat espanyol ha disminuït molt, la facturació del llibre en català no ho ha fet de forma tan pronunciada. D'aquí que la ràtio resultant entre la

facturació de llibres en català respecte a la facturació total de les editorials catalanes al mercat interior hagi augmentat 2,6 punts percentuals entre el 2010 i 2013.

La dada més optimista la trobem en el volum de facturació per venda de llibres en format digital. El creixement del sector reflectit per les dades de lectura en suport digital es corrobora amb les dades de facturació del llibre digital de les editorials catalanes. Les vendes de llibres digitals han crescut un 169 % entre 2010 i 2013, i aquest darrer any han suposat uns ingressos de 34,4 milions d'euros per a les editorials catalanes.

El pes de la facturació dels llibres digitals un 3,3 % encara és relativament petit respecte al total de la facturació. El Pla nacional de lectura 2012-2016 ha fixat com a objectiu que aquesta ràtio fos del 2,6 % el 2016, i a dia d'avui s'ha superat amb escreix.

Al final del document es recullen alguns dels projectes concebuts en el sí del PNL agrupats en 7 línies d'acció i busquen transcendir d'alguna manera en l'autor i prescriptor, les editores i al lector: *Autoriactiva* ([Qui és qui](#) [3]), *Mediactiva* ([Què Llegeixes?](#) [4]), *Xarxactiva* ([presència a les xarxes socials](#) [5]), *Lecturactiva* (ajuts per a la difusió del llibre i la promoció de la lectura com la de [CLIJCAT](#) [6]), *Ediactiva* (ajuts i convenis per editorials), *Libreriactiva* ([Liberdrac](#) [7]) i *Bibliotecactiva* ([Projecte 10x10](#) [8]).

Per altra banda, el treball '**La lectura de llibres a Catalunya**' presenta una anàlisi de les principals dades de lectura de llibres recollides a les enquestes de participació cultural a Catalunya dels anys 2013 i 2014.

Les dades es presenten segons les variables *generació*, *sexe* i el *nivell d'estudis*. A través d'aquestes, s'identifiquen l'interès lector i els hàbits de lectura (diferenciant tipologies de lector) de la població.

Alguns dels resultat a destacar:

Llegir llibres és la quarta activitat cultural preferida de la població, després de veure la televisió, anar al cinema i escoltar la ràdio, amb una valoració de 6,74 punts sobre 10.

El 59,9% de la població catalana va llegir, com a mínim, un llibre al llarg del 2014. D'aquests, només un 29,1% ho fa d'una manera habitual (6 llibres o més en el darrer any).

En base al grau d'intensitat lectora i a la generació s'han construït nou grans tipologies de lectors. El grau d'intensitat lectora s'ha classificat d'acord a tres categories: no lectors, lectors esporàdics (d'1 a 5 llibres al llarg de l'any) i lectors habituals (6 llibres o més al llarg de l'any)

Tot i que bona part de la població diu optar per llegir llibres regalats (21,7%) i prestats (16,5 %), les llibreries continuen sent l'espai de referència a l'hora d'adquirir-los: un 29% dels lectors afirmava haver-ho fet a través d'una llibreria. Un 10% afirmava haver-ho fet a través d'alguna biblioteca. I en darrer terme, la descàrrega d'Internet i via Internet queden més enrere, amb un 5,3% i 2,3%, respectivament.

Hi ha un alt grau d'interrelació entre el nivell d'estudis i l'interès per la lectura, l'hàbit lector (i la tipologia de lector) incideix també en el canal d'adquisició dels llibres. En aquest sentit, entre els lectors habituals, el percentatge dels que afirma haver obtingut el llibre a través d'alguna biblioteca augmenta fins al 15,7% (vers el 8,4% dels lectors esporàdics).

Són també els lectors habituals qui, més llibres compren a Internet (4,2 %) i més llibres es descarreguen d'Internet (9,5 %).

El 38,2 % dels lectors va llegir algun llibre en català. La lectura en català té molta més penetració entre els lectors de tota la vida i els més joves.

Per tipus de lectura, la novel·la històrica i d'aventures és el gènere més llegits superant el 45% sobre la població lectora.

En un context de crisi econòmica com l'actual, amb l'agreujant que va suposar la pujada de l'IVA Cultural (últim trimestre de 2012) i sense oblidar els canvis d'hàbits de la població en l'era de la digitalització, les dades aquí referenciades són una eina important de reflexió per al **PNL 2012-2016**; tant per veure el grau d'assoliment dels seus objectius marcats com per la necessitat de reorientar-ne d'altres.

A primer cop d'ull, havent-se constatat l'augment exponencial de lectors en format digital i superada ja la ràtio de facturació de llibres digitals marcats pel 2016, potenciar accions com les de [Liberdrac](#) [7] podrien ser beneficioses tant pel sector llibrer com per al públic lector i el potencial. A més, si es presta atenció a les dades **La lectura de llibres a Catalunya** la lectura en format digital té un major grau de penetració entre lectors habituals joves (prop del 20% de lectors afirma haver llegit algun llibre en aquest format) i aquesta podria ser una dada important a tenir en compte

PDF [Pla nacional de lectura 2012-2014. Estat d'implementació](#) [9] | Álvaro Serrano, Manel Verdú

PDF [La població catalana i la lectura de llibres en el seu temps d'oci 2013-2014](#) [10] | Sergi Mosteiro, Isabel López

[Inicia sessió](#) [11] o [registra't](#) [12] per enviar comentaris

Etiquetes: llibreries

Etiquetes: llibres i editorials

Etiquetes: lectura

Etiquetes: Pla nacional de lectura

Etiquetes: biblioteques

Etiquetes: Catalunya

- [13]

URL d'origen: <https://interaccio.diba.cat/CIDOC/blogs/2015/pla-nacional-de-lectura-2012-2016>

Enllaços:

[1] <https://interaccio.diba.cat/members/interaccio>

[2] <http://www20.gencat.cat/portal/site/CulturaDepartament/menuitem.01121f9326561a075a2a63a7b0c0e1a0/?vgnextoid=83f1fcd88a5fa010VgnVCM1000000b0c1e0aRCRD&vgnnextchannel=83f1fcd88a5fa010VgnVCM1000000b0c1e0aRCRD&vgnnextfmt=default>

[3] <http://www.lletrescatalanes.cat/ca/programes/qui-es-qui>

[4] <http://www.quellegeixes.cat/>

[5] <http://www.lletrescatalanes.cat/ca/lletres-2-0/xarxes-socials>

[6] <http://www.clijcat.cat/>

[7] <http://www.liberdrac.com/?lang=ca>

[8] http://biblioteques.gencat.cat/ca/biblio_tematic/promocio_lectura_cultura/altres_projectes/10x10/

[9] <http://cercles.diba.cat/documentsdigitals/pdf/E150197.pdf>

[10] <http://cercles.diba.cat/documentsdigitals/pdf/E150198.pdf>

[11] <https://interaccio.diba.cat/>

[12] <https://interaccio.diba.cat/form/alta-comunitat>

[13] <https://interaccio.diba.cat/node/5989>